

**Маркіна Лідія Леонідівна,**  
кандидат педагогічних наук, доцент,  
доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін  
Дніпропетровського державного  
університету внутрішніх справ

## **ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ ЯК АКТИВНИХ УЧАСНИКІВ РОЗБУДОВИ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ**

У вирішенні найважливішої проблеми розбудови правової держави наше суспільство покладається на досвідчених, творчих, морально досконалих, патріотично налаштованих юристів. За такого підходу праця юриста розглядається не лише у звичайних категоріях діяльності, а й через основоположні засади, зокрема, ідею національного державотворення. Тому, безперечно, у сучасних складних і повних суперечностей процесах, пошуках, спрямованих на утвердження правової держави, особлива увага надається вихованню майбутніх юристів.

Проблемам виховання у вищій школі присвячені дослідження В. Андрущенко, О. Бабічева, І. Зязюна, В. Кремня, О. Лучанінової, О. Мороза, Н. Ничкало, Л. Чорної та ін. З-поміж багатьох питань заслуговує на увагу висвітлення концептуальних основ та педагогічного досвіду оновлення виховних систем вищих навчальних закладів.

У результаті аналізу теорії і практики виховання в освітньому просторі України крізь призму сучасного реформування освіти, О. Лучанінова виокремлює корекційну, модернізувальну, структурну та системну реформи. Саме на рівні навчального закладу відбувається корекційна реформа, коли в організацію і зміст виховання вносяться різні зміни, уточнення, модифікації, корекції [2, с. 398].

Досліджуючи інноваційні трансформації виховного простору в Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ, необхідно зазначити, що підґрунтям для створення та практичної реалізації різних форм виховної діяльності є особистісно-орієнтований підхід, у контексті якого суттєвим є врахування системи особистісних цінностей як регуляторів суспільно значущої поведінки майбутніх юристів. Відомий дослідник теоретичних та методичних проблем особистісно зорієнтованого виховання І.Д. Бех підкреслює, що «укорінюючись у структурі самосвідомості, ціннісна система виступає як необхідна установка – морально значуща і відповідально активна. Вона і є єдиною соціокультурною основою перетворення внутрішніх можливостей особистості у дійсність здійснюваних нею вчинків і духовно-моральної поведінки в цілому» [1, с. 20].

Особистісний підхід ґрунтується на тому, що кожна особистість є універсальною, і головним завданням навчально-виховної роботи є формування

індивідуальності, створення умов для розвитку творчого потенціалу здобувача вищої освіти.

Принцип особистісного підходу визначає положення майбутнього юриста у виховному процесі, означає визнання його активним суб'єктом цього процесу.

Важливим результатом реалізації особистісного підходу є подолання технократичних тенденцій у мисленні здобувачів вищої освіти, які виявляються в односторонній орієнтації на засвоєнні правових знань, без урахування того, яке мотиваційне ядро, яка правова культура при цьому формується. Вагома роль належить виявленню особистісного сенсу юридичної діяльності та емоційного задоволення від цієї діяльності.

Так, з метою стимулювання та підтримки високого рівня особистісної активності здобувачів вищої освіти у процесі духовного зростання, усвідомлення своєї причетності до історії, традицій, культури українського народу та дружніх взаємин у світовому співтоваристві, кафедрою соціально-гуманітарних юридичного факультету ДДУВС проведено комплекс заходів культурно-просвітницького та національно-патріотичного характеру. Серед них: круглі столи «Патріотичне виховання студентської молоді», «Генега української державності у ретроспективі подій революції 1917 р. (до 100-річчя Української Центральної Ради)», «Єдиний європейський освітній простір», «Японія стародавня і сучасна», «Українська військова звитяга – фундамент державності». Під час проведення цих заходів виховна діяльність здійснювалась з урахуванням інтерактивної дії усіх учасників. Науково-педагогічні працівники кафедри спонукали майбутніх юристів брати участь у заходах не через примус, а через довіру, толерантність, заохочення, бажання виявити свою громадянську позицію.

Зазначимо, що виховне мету має не тільки продумана система виховної позааудиторної роботи, а й викладання кожної навчальної дисципліни. Підкреслимо, що кожний науково-педагогічний працівник виступає носієм виховного впливу на майбутнього юриста через зміст навчального матеріалу, через організацію навчальної діяльності, через педагогічно доцільну взаємодію. Отже, йдеться про посилення виховного потенціалу навчальних дисциплін, про здатність науково-педагогічних працівників на належному рівні реалізовувати виховні функції.

Важливою умовою забезпечення якості підготовки юристів з позиції розвитку особистості є психологізація навчально-виховного процесу. Необхідно вчити молоду людину пізнавати себе, максимально використовувати власний особистісний потенціал. Тому доцільним стало відкриття на базі Гендерного інформаційно-консультативного центру при юридичній клініці «Істина» Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ Психологічного клубу «Гармонія», основними напрямками діяльності якого є формування та розвиток психологічної культури здобувачів вищої освіти, здійснення допомоги щодо залучення потенціалу психологічної науки до ви-

рішення практичних завдань, які постають у різних сферах юридичної та правоохоронної діяльності.

Психологічний клуб «Гармонія» виконує ряд функцій: психологічна просвіта молоді, надання допомоги у вирішенні життєвих проблем, сприяння процесу особистісного зростання майбутніх юристів.

Отже, виховання майбутніх юристів як активних учасників розбудови правової демократичної держави потребує від науково-педагогічних працівників обґрунтованої системи вихованих впливів через комплекс впровадження різноманітних форм виховної роботи та психологізації навчально-виховного процесу; залучення майбутніх юристів до соціально-культурного середовища міста та області; посилення виховного потенціалу навчальних занять; координації роботи інституту кураторів та студентського самоврядування.

---

1. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання: Науково-метод. посібник / І.Д. Бех – К.: ІЗИН, 1998 – 204 с.

2. Лучанінова О.П. Розвиток теорії та практики освіти й виховання в Україні: нові тенденції та підходи до виховання студентської молоді / О.П. Лучанінова // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітніх школах: зб. наук. пр. / [редкол.: Т.І. Сущенко (голов. ред. та ін.). – Запоріжжя, 2012. – Вип. 23 (76). – С. 396-402.

**Межевська Лілія Володимирівна**

заступник декана юридичного факультету  
Дніпропетровського державного  
університету внутрішніх справ,  
кандидат юридичних наук

## **ПРОБЛЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ЗЕМЛІ**

Земельне право є вагомим внеском у законодавство України, воно регулює багато спірних питань, які виникають при земельно правових відносинах. Україна має великий земельний потенціал і саме розвиток аграрної структури допомагає підвищенню економічного стану. Але існують питання, які потребують детальнішого розгляду і опрацювання у цій галузі права.

На сучасному етапі істотною проблемою є регулювання податку на землю. Це питання є актуальним тому, що воно торкається взаємовідносин власників земель або землекористувачів із державою.

Проблематику земельного оподаткування у свої працях згадували такі вчені, як: В. Бондаренко, В. Василенко, В.А. Голян, Б.Данилишина, М.Дем'яненко, О.Дмитрик, С.Дорогнуцова, М.Дем'яненко, В.Заяць, І.Лукінов, М.Ковенко, В.Криська, В.Медведева, В.Мосейчук, А.Москаленко, І.Пліско, А.Третяка, І.Хмелевський, В.Хохуляк, М.Федоров, В.Фінашко.

Плата за землю є не нововведенням в Україні, але на даний час про-